

Fan platformasi		
Fanning to'liq nomi: BINO VA INSHOOTLARI XAVFSIZLIGI		
Fan kodi: BIX4806	Fanga ajratilgan kreditlar (ECTS): 6	davomiyligi: 1 semestr
Kafedra: Sanoat ekologiyasi		
Fan qaysi yo'nalish talabalari uchun: 61020200-Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi (kimyo va oziq-ovqat sanoati)		
Fan ma'ruza o'qituvchisi: Sayfutdinov Ramziddin Sayfutdinovich		
Fanga ajratilgan umumiy soatlar: 180	Email: ramziddinfayfutdinov1939@gmail.com	
Fan seminar mashg'ulotlari o'qituvchisi(lari):		
Prerekvizitlar: Kimyo sanoati va Tanlov turi: majburiy fan umumta'lim kadrlarni tayyorlash		
<p><i>Fanning qisqacha bayoni:</i> Hozirgi kunda amalga oshirilayotgan katta xajmdagi kapital qurilishlar qurilish konstruksiyalaridan samarali foydalanish darajasini rivojlanishi juda tez jadallashuviga turtki bo'ldi va konstruksiyalarning turlari va ulardan tayyorlanadigan xomashyolar to'xtovsiz takomillashib bormoqda. Shu jixatdan ularni hisoblash, loyixalash va tiklash usullari ham takomillashib bormoqda.</p>		

Fanning maqsadi: Fanni o'qitishdan maqsad - qurilish konstruksiyalash hisoblash va konstruksiyalash bo'yicha malaka hosil qilish, meyoriy xujjatlardan va boshqa texnik adabiyolardan foydalanish. Bino va inshootlar loyihalashida har xil konstruksiyalarni qo'llash va konstruktiv echimlarni maxoratiga ega bo'lish. Sanoat korxonalarida bino, inshootlarida turli texnologik jarayonlar, modda va maxsulotlarni olish, qayta ishlash, sintez qilish, saqlash, bosim qo'llash, yuqori xarorat, past xaroratni qo'llash, xavfli, zaxarli yong'ingga moyil modda va materiallarni mavjudligi natijasida, mavjud meyoriy qonun-qoida talablarini bajarilmasligi sababli muxitda tabiiy, texnik, ekologik, aralash xavflar kelib chiqadi va ular standartlar bo'yicha fizik, kimyoviy, biologik, ruxiy xavflarga farqlanadi.

Fan yakunida talabalar quyidagi malaka va ko'nikmalarga ega bo'lishadi:

- bilimlarning bir butun tizimi bilan o'zaro bog'liqlikda ushbu fanning asosiy muammolari. o'z bo'lajak kasbining mohiyati va ijtimoiy ahamiyati.
- qurilish materiallari hozirgi zamon talablariga javob berishi uchun davlatimizda standartlash, sertifikatlash va metrologiya asoslari. qurilish materiallari ishlab chiqarish sohasidagi fan va texnika yutuqlari.
- bino, inshootlarni xavfsiz ekspluatatsiya sharoitlarini ta'minlash **haqida tasavvurga ega bo'lishi;**
- bino va inshootlar xavfsizligini ta'minlashda texnik reglament va davlat standartlaridan foydalanish **ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak..**

Ma'ruza mashg'ulotlari

Ma'ruza mashg'ulotlari katta sig'imli, multimedia qurilmalari bilan jihozlangan o'quv auditoriyalarida olib boriladi.

Amaliy mashg'ulotlar

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi, mashg'ulotlar interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

Mustaqil ta'lim

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan taqdimotlar, guruh bilan

ishlanmalar, referatlar tayyorlanadi.

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

Kurs loyihasi bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar:

1. Yer osti konstruksiyari xavfsizligin ta'minlash.
2. Respublikamiz kopital qurilishlarining istiqbollari.
3. Sanoat korxonalarini loyihalashda ekologik yondashuv.
4. Yonish va portlash toifaga tegishli bino va inshootlarda QMQ da ko'rsatilga xavfsizlik talablar.
5. Mustaqillik yillarida respublikani ribojlantirish yo'lida qurilish yo'nalishlarining tahlili.
6. Ekstrimal va maxsus sharoitlarda bino va inshootlar qurilishning o'ziga hosligi.
7. Mustaqillik yillarida O'zbekiston Respublikasining qurilish sohasida yatilgan va ishlatilgan kompsitsion materiallar.
8. Sanoat bino va inshootlari arxitekturaviy intertiyeri.
9. Bino va inshootlar holatini nazorat etish ishlarini tashkillashtirish.
10. Bino va inshootlar konstruktiv ekspertizasini o'tkazish.
11. Bino va inshootlar konstruksiyalarining yong'in bardoshligi me'yoriy hujjatlar va innovatsion materiallari.
12. Sanoat korxonalarida maishiy xonalarga SanPiN da qo'yiladigan talablar.
13. Bino va inshootlar konstruksiyalariga mashina va mexanizmlar ta'siriga qarshi qo'llaniladigan xavfsizlik chora-tadbirlar.
14. Bino bosh loyihasida xavfsizlik talablarining ta'minlanishi.
Bino va inshootlarga agrissiv ta'sirlarga qarshi kurash

№	Fan mavzulari	Ma'ruza soatlar hajmi	Amaliy mashg'ul ot soatlar hajmi	Laboratoriya mashg'ul ot soatlar hajmi	Mustaqil ta'lim soatlari
1	Yuk ko'taruvchi konstruksiyalarining mustahkamligi va xavfsizligini ta'minlash	2			4
2	Temirbeton ustunining o'z og'rligidan tushayotgan yukni		2		4
3	Bino va inshootlarni loyihalashning fizika-texnik asoslari	2			4
4	Balkaning o'z og'rligidan tushayotgan yukni aniqlash		2		4
5	Aloqa vositalari (eshik, darvoza, zinalar va liftlar).	2			4
6	Temirbeton balkani hisoblash		2		4
7	Sanitar-maishiy xonalarga qo'yiladigan asosiy talablar	2			4
8	To'sinni hisoblash		2		4
9	Bino va inshootlarga ta'sir etayotgan kuchlarning	2			4
10	Beton panelining mustahkamligini tekshirish		2		4
11	Tashqi va ichki devorlarga kuchlarining ta'sirini hisobga	2			4
12	Shovqin to'suvchi to'siqlarni hisoblash		2		4
13	Pollarga kuchlarining ta'sirini hisobga olgandagi	2			4
14	G'isht ustunlarining yuk ko'tarish qobiliyatini hisoblash		2		4
15	Bino va inshootlarni ta'mirlash	2			4
16	Bir qavatli imoratga ketgan qurilish materiallarini hisoblash		2		4
17	Bino va inshootlar loyihalaridagi ekologik yondashuv	2			4
18	Yoritish fonar oynasining balandligini hisoblash		2		4
19	Ekstremal va maxsus sharoitlardagi qurilishning o'ziga	2			4
20	Shamollar guldastasini yonalishi va takrorlanishi		2		4
21	Sanoat xavfsizligi ekspertizasi	2			4
22	Ekspertiza AKTlarini to'lg'izish		2		4
23	Qurilish materiallarining yong'in xavfsizligi	2			4
24	Binolarni saqlash yashin qaytargichlar			2	4
25	Qurilish materiallarining asosiy xossalarini o'rganish			2	4
26	Tabiiy tosh materiallarni o'rganish			2	4
27	Tabiiy tosh materiallarining qurilishda qo'llanilishi va ularni yemirilishdan ximoya			2	4

28	Keramik materiallar va buyumlar			2	4
29	Mineral bog'lovchi materiallarni o'rganish			2	4
30	Ishlab chiqarish omillarining betonning mustaxkamligi, xossalari va xizmat qilish muddatiga ta'siri. Beton markalari. Betonni			4	4
31	Lak bo'yoq materiallari. Bo'yoq tarkiblarining tasniflanishi. Bo'yoq tarkiblarining komponentlari			4	4
32	Cho'yan ishlab chiqarish usuli			2	
Jami		24	24	24	108

Adabiyotlar

1. Literature Review and Research Plan. Antifreeze Solutions in Home Fire Sprinkler Systems. Copyright Fire Protektion Research Foundation June 2010
2. Xudoev A.E. taxriri ostida. Yong'in xavfsizligi. 2- nashri. -T.: Uz.R. IIV Yong'in xavfsizligi oliy texnik maktabi. 2007. - 722 b.
3. Yormatov G'.Yo., Yuldashev O'.R.. Hayot faoliyati xavfsizligi. Darslik.- T.: "Aloqachi", 2009
4. Yuldashev O.R.va boshqalar. Hayot faoliyati xavfsizligi. Darslik.-T.: "Toshkent-Iqtisodiyot", 2014.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutqi. -T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016.-56 b.
2. Mirziyoev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiya qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimidagi ma'ruza 2016 yil 7 dekabr. -T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016.-48 b
3. "Yong'in xavfsizligi to'g'risida"gi qonun. O'zbekiston Respublikasining qonun hujjatlari to'plami. -T.: 2009 y., 40-son
4. Azimov X.A. Bino va inshootlarda yong'in xavfsizligi. O'quv qo'llanma. - T.: TAQI, 2004
5. Ў.П.Юлдашев, Г.М.Гулямова, Ш.М.Нарзиев. методическое руководство для проведения лабораторных работ по предмету "Пожарная безопасность" -T.: ТГТУ-2015

Internet saytlari

1. www.technology.ru
2. www.ziyonet.uz
3. www.bilim.uz
4. www.referat.uz
5. www.gov.uz

-
6. www.lex.uz